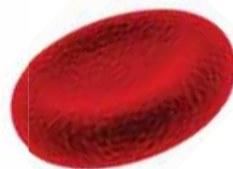

اگر خون نباشد، زندگی هم نیست. این مایع ارزشمند، «اکسیژن» را به سلول‌های بدن ما می‌رساند و «دی‌اکسید کربن» را برمی‌گرداند. اگر خون نباشد، سلول‌ها می‌میرند. زیرا خون برای آن‌ها، اکسیژن و غذا می‌برد. یک انسان بزرگسال، حدود پنج لیتر خون در بدنش دارد.

خون

سعید کفایتی
تصویرگر: نازی عظیمی

خون ما پلازما دارد

نیمی از خون ما مایع زردرنگی به نام پلازما است. پلازما از آب، پروتئین و مواد غذایی دیگر تشکیل شده است. پلازما کمک می‌کند که مواد غذایی خون، به سلول‌ها برسد.

خون ما گلبول قرمز دارد

در هر قطره‌ی خون، میلیون‌ها گلبول قرمز وجود دارد. رنگ قرمز خون به علت وجود همین گلبول‌هاست. کار اصلی گلبول‌ها رساندن اکسیژن به سلول‌هاست. شکل آن‌ها طوری است که می‌توانند به آسانی در مسیر رگ‌ها حرکت کنند. عمر گلبول‌های قرمز معمولاً بین سه تا چهار ماه است. شاید اسم بیماری «کم‌خونی» را شنیده باشید. این مشکل زمانی پیش می‌آید که تعداد گلبول‌های قرمز کم باشد.

خون ما پلاکت دارد

پلاکت‌ها سلول‌های کوچکی با شکل‌های مختلفند. پلاکت‌ها هم مانند گلبول‌های سفید و قرمز، در مغز استخوان تولید می‌شوند. نقش اصلی پلاکت‌ها کمک به انعقاد خون یعنی بند آمدن خون‌ریزی است. در زمان خون‌ریزی بدن، پلاکت‌ها خون را لخته می‌کنند و خون‌ریزی بند می‌آید.

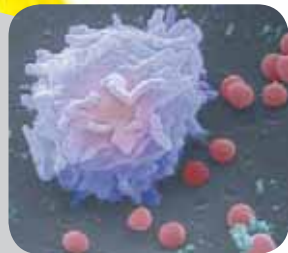
ابوعلی سینا

نکته‌های خونی!

- ابوعلی سینا (دانشمند بزرگ ایرانی) برای درمان بیماران از روش «خون‌گیری» استفاده می‌کرد.
- چهار صد سال قبل، «ویلیام هاروی» فهمید که خون در یک مسیر بسته در سرتاسر بدن «جریان» دارد.
- قلب وظیفه‌ی رساندن خون به همه جای بدن را به عهده دارد. قلب، خون را تلمبه می‌کند. خون در رگ‌ها جاری است.
- اگر می‌توانستیم همه‌ی رگ‌های بدنمان را پشت سر هم به یکدیگر بچسبانیم، طولشان به بیش از ۸۰ هزار کیلومتر می‌رسید: یعنی حدود دو برابر اندازه‌ی دور کره‌ی زمین! با وجود همه‌ی پیشرفت‌های پزشکی، هنوز انسان نتوانسته چیزی شبیه خون بسازد.

خون ما گلبول سفید دارد

تعداد گلبول‌های سفید بسیار کم است، اما کاری که انجام می‌دهند بسیار اهمیت دارد. آن‌ها مانند سربازانی وظیفه‌شناس، از بدن ما در برابر بیماری‌ها دفاع می‌کنند. طول عمر گلبول‌های سفید، بین چند ساعت تا چند روز است. وقتی «آزمایش خون» می‌دهیم، پزشک به تعداد گلبول‌ها توجه می‌کند. مقدار آن‌ها نباید کم یا زیاد باشد. در خون چند نوع گلبول سفید وجود دارد.